

τοῦ Τάφον εἰς χεῖρας τῶν ἀλλοφύλων, ἀλλ᾽ ἔμελλε νὰ προσθέσῃ καὶ νέαν ἔτι μεγαλειτέραν ἡ βεβήλωσις τῆς ἀγίας αὐτοῦ σημαίας ὑπὸ τοῦ Γάλλου τούτου ληστοῦ.

»Δὲν κατακτῶνται εὔκόλως τὰ βασιλειαὶ διὸ τῶν ρεδίουγιῶν, καὶ ἡ ὁδὸς τῆς προδοσίας δὲν εἶναι ὁδὸς ἀσφαλείας, ἀλλὰ αἰσχούς.

»Ἐπὶ τῆς εἰς Νεάπολιν ἀγούσης, ὥρθενται νῦν ὁ Μαχρέδης, φέρων τὸ ξίφος τοῦ αὐτοκράτορος Φρειδερίκου, προπορεύεται δὲ αὐτοῦ ὁ ἀετός, εἰθισμένος ἀπὸ πολλῶν ἥδη ἐτῶν νὰ ἀναπαύεται ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῶν ἡττημένων, καὶ τὸν περιστοιχίουσιν οἱ βαρόνοι, οἵτινες ἀνεκτήσαντο πρῶτον ἀνὰ σπιθαμὴν καὶ εἶτα ἐδωρήσαντο αὐτῷ τὸ βασίλειον.

»Ἄι μάχαι, τὰς δποίας θὰ πολεμήσῃς νῦν, Κάρολε, δὲν δύοιαζουν πρὸς τὰς ἐν Προβηγκίᾳ... Ἐδῶ δὲν εἶναι ὑποτελεῖς μόνην ὑπεράσπισιν ἔχοντες τὴν ἀθώτητά των... Ἐδῶ δὲν εἶναι βαρόνοι, μὴ ἔχοντες ἀλλην προστασίαν πλὴν τῆς τοῦ δικαίου.

»Βεβαίως καὶ ἡμεῖς, ἀν ὅπ' αὐτῶν μόνον ἐπροστατευόμεθα, θὰ ἔκλιναμεν τὸν αὐχένα, ἡττημένοι... διότι εἴσαι ἀνήτητος — καὶ οὐδεὶς ἀγνοεῖ τοῦτο, — δταν μάχεσαι κατὰ τῆς ἀθώτητος...

»Ἀλλ' ἡμᾶς ἔξασφαλίζουσι κατὰ σοῦ μύριοι Ἀπούλιοι καὶ Γερμανοί, πάντες οἱ Σαρακηνοὶ τῆς Λουκέρας, ἀπειρον πλῆθος τοξιῶν, ἀπόρθητα τείχη, ἐπικίνδυνα τέλματα, ἀπρόσιτα δρη.

»Ἀλλὰ τί ἀναφέρομεν τέλματα, δρη καὶ τείχη;

»Εἴμεθα ἡμεῖς ἔξ ἑκείνων οἱ δποίοις ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ θωρακίζωνται διὰ προμαχώνων;

»Ἐξεφυλίσθημεν ὅρα γε τόσον, ὅστε ἐπιθυμούμεν ἀλλα τείχη, πλὴν τῶν ἡμετέρων στηθῶν;

»Πρέπει ἡ γαλλικὴ ἀλαζονία νὰ καυχᾶται ἐπὶ τῇ ἀνελπίστῳ τιμῇ;

»Ἡ δὲ ιταλικὴ ἀρετὴ νὰ λυπήται ἐπὶ τῇ ἀθήναισι;

»Θλιβόμεθα καὶ σκεπτόμενοι μόνον τὰ πλάσματα ταῦτα τῆς ἀτιμίας.

»Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐμάχοντο ἐν τοῖς ἀνοικτοῖς πεδίοις... ἐν τῷ ἀνοικτῷ πεδίῳ ἀς ἔξέλθωμεν καὶ ἡμεῖς, ὅπως ἐπανορθώσωμεν γενναίως τὸ λαθός τῶν ἀποπλανηθέντων ἀδελφῶν μας.

»Ἄς καταστήσωμεν αὐτῷ πικροὺς τοὺς γλυκεῖς καρποὺς τῆς Ἰταλίας, καὶ ἀς τὸν ἔξαναγκάσωμεν νὰ δύολογήσῃ ὅτι ἐν κακῇ δρᾷ ἔθεσε τὸν πόδα ἐπὶ τῆς ιταλικῆς γῆς.

»Τὸ κλίμακ ἡμῶν δὲν εἶναι εύνοικόν, καὶ δ ἀκρούειναι θανατηφόρος εἰς τὰ κρίνα τῆς Γαλλίας.

»Ἐδῶ ἐτράφησαν, ἐδῶ ζῶσι καὶ θὰ ζῶσιν αἰώνιως ἐν τῇ νίκῃ οἱ αὐτοκρατορικοὶ ἀετοί.

»Ἔσως νῦν ὁ Κάρολος — ὁ βασιλεὺς τοῦ ἡμετέρου βασιλείου! — σκέπτεται, ὑπὸ τοῦ τρόμου καταληφθείς, καὶ ἀποφασίζῃ νὰ φύγῃ χωρὶς καν νὰ ἴδῃ τὰς χώ-

ρας, τὰς δποίας ἐδώρησεν αὐτῷ δ ρωματίος Ποντίφη.

»Ἀλλ' εἶναι ἀργά.

»Δὲν διαβαίνει τις τὰς "Αλπεις ἀτιμωρητές.

»Υἱὸς δυστυχοῦς πατρὸς ὑπῆρξε πᾶς δστις ἐτόλμησε νὰ φθείρῃ τὸν παράδεισον τῆς αὐτοκρατορίας.

»Χήρα, πρὶν ἡ γίνη σύζυγος, ἡ ἐρωμένη ἑκίνου, δ ὁδοῖος προσέβαλε τὴν κληρονομίαν τῶν διαδόχων τοῦ Κωνσταντίνου.

»Ἐκεῖθεν τῶν ὄρέων, δὲν θὰ ἴδωσιν εἰς τὸ ἔξτης ἡ τὴν κηδείαν τῶν ἀφρόνων, οἱ δποῖοι ἀνεδέξαντο τὸ τολμηρὸν ἐγχειρηματα.

»Ἄς ἔχωσι λοιπὸν τὸ πένθος, ἀφοῦ δὲν εἶχον τὴν σύνεσιν.

»Μετὰ τὸ γεγονός, καὶ οἱ μωροὶ ἀποκτῶσι σύνεσιν... ἀπὸ τοῦδε δ νοῦς ἡμῶν, φαιδρὸς ἐπὶ τοῖς αἰσίοις οἰωνοῖς, κολακευόμενος ὑπὸ τῆς δόξης τῆς ἑκάστεως, ἀγάλλεται βλέπων ὑμᾶς ἐν τῷ μέλλοντι σεβαστοὺς διὰ τὴν ἔντιμον πολιάν σας, ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν φρουρίων σας, καὶ τιμωμένους ὑπὸ τῶν ἔγγρων σας, οἵτινες θὰ σᾶς ικετεύσωσι νὰ διηγηθῆτε αὐτοῖς τὴν ιστορίαν τῶν τόσων, τροπαίων, τὰ δποῖα θὰ βλέπωσιν ἐκεὶ ἀνηρτημένα.

»Τότε σεῖς θὰ βλέπετε αὐτοὺς μειδιῶντες καί, ωσεὶ γινώσκοντες ὅτι θὰ ζῆτε αἰώνιως ἐν τῇ μνήμῃ τῶν μεταγενεστέρων, θὰ λέγετε :

»— Πρὸ πολλῶν ἐτῶν, σμῆνος βαρβάρων ἐπῆλθεν ἐκεῖθεν τῶν ὄρέων, ὅπως δημόση τὰς ὥραις ἡμῶν πεδίαδας.

»Δέεσθε, τέκνα μας, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῶν ψυχῶν των, διότι καὶ ἔκεινοι ἔσαν χριστιανοί.

»Τὰ σώματα αὐτῶν κατέλιπον εἰς τὴν γῆν, εἰς ἡμᾶς δὲ τὰ ὄπλα των, καὶ εἰς τὰ τέκνα των τὰ δάκρυα καὶ τὴν λύπην, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἐκδικήσωσι τὸν θάνατόν των.

»Κατὰ τοῦτο μόνον ὑπῆρξαν εὔτυχεῖς, διότι ἔλαβον τὴν δόξαν νὰ ἀποθάνωσιν ὑπὸ τὰς ξίφης μας.»

Οὕτως ἐλάλησεν ὁ Μαχρέδης πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ταγμάτων του, μετὰ τὴν εἰς "Ἄγιον Γερμανὸν ἀφίξεν του.

[Ἔπειται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Η ΚΟΜΗΣΑ ΣΑΡΡΑ

[Συνέχεια]

Ἐσίγησε πρὸς στιγμήν. Εἶτα,

— Μή, παρακαλῶ, ἀνωφελῆ παράπονα, ἐπανέλαβε. Πέτρε, ποιοὶ εἶναι οἱ σκοποί σας; Τί προτίθεσθε νὰ πράξετε; Ό γάμος οὗτος εἶναι ἀδύνατος, ὄφελετε νὰ τὸ ἐννοήσετε! Ή ίδεα διάσθε νὰ συ-

ζευχθῆτε τὴν Λευκήν, μὲ καθιστῷ παράφρονα! Καὶ ἐν τούτοις δ χρόνος προβαίνει. Ο κόμης μοὶ εἶπε πρὸ ὀλίγου, δτι τὴν προσεχῆ ἐθδομάδα μέλλομεν νὰ ἐγκαταστῶμεν εἰς Παρισίους... Πρέπει νὰ θραυσθῇ δεσμὸς οὗτος! Τὸ πῶς; δὲν ἡξεύρω. Ζητήσατε, εὑρέτε μέσον! Άλλα, πρὸς Θεοῦ, εἶπατέ μοι μίαν λέξιν, ἐπιτρέπουσάν με νὰ ἐλπίζω!

Καὶ ἐπειδὴ, κατηφῆς ὃν δ Πέτρος, δὲν ἀπεκρίνετο,

— Αλλὰ φαντάζεσθε λοιπόν, δτι δ γάμος οὗτος εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ; ἀνεψώνησε, μὴ δυναμένη νὰ συσχεθῇ.

— Κυρία, διὰ τὸ δόνομα τοῦ Θεοῦ, προσέξατε! εἶπεν δ Φροσσάρ λίαν ἀνήσυχος.

— Α! Θεέ μου! ἐστέναξεν ἡ Σάρρα, ἔρχεται ἡ Λευκή...

«Η Δεσποινὶς Δεσπονὴ κατήρχετο τὰς βαδμίδας τῆς κλίμακος. Διένδος βλέμματος παρετήρησε τὴν κόμησσαν μεταξὺ τοῦ Σεβεράκ καὶ τοῦ Φροσσάρ.

Εἶχε μαντεύσει τὸν ἀρξάμενον ἀγῶνα.

Μὲ βῆμα ἀποφασιστικὸν κατηυθύνθη πρὸς αὐτούς.

«Η Σάρρα, πλήρης ἀνυπομονησίας, εἶδεν αὐτὴν ἔρχομένην ὡς ἵν' ἀφέλη τὸν Πέτρον καὶ ἐποίησεν ἐν βῆμα, ὅπως τεθῇ μεταξὺ τῆς νεάνιδος καὶ τοῦ δημήτελε νὰ τῇ διαφιλονεικήσῃ.

«Ο Φροσσάρ τότε διῆκε τὸν ζωηρῶς τὸν Σεβεράκ πρὸς τὴν δεσποινίδα Δεσπονὴ λέγων αὐτῷ :

— "Ὕπαγε λοιπόν εἰς ὑπάντηαιν τῆς μηνηστῆς σου.

«Η Σάρρα, ἀνίσχυρος, ἐθεώρησε τὸν Πέτρον προσερχόμενον τῇ Λευκῇ, ὑποκλίθεντα καὶ διμιήσαντα αὐτῇ, χωρὶς ν' ἀκούσῃ τὶ ἔλεγεν. Είτα ἐδράξατο, ἀσυνεδηπός δι' ὅτι ἔπραττε, τοῦ βραχίονος τοῦ Φροσσάρ, ἔσφιγξεν αὐτὸν μετὰ τόσης νευρικῆς δυνάμεως, ὕστε ἀφῆκε βαθέα ἔγνη ἐπὶ τῆς σαρκὸς τοῦ ἀγαθοῦ νέου.

Ούτος, στωικός, δὲν ἔκινήθη, ἀλλ' ἔξταζε διάνησυχον βλέμματος τὴν στάσιν τῆς Λευκῆς, καὶ ἡσύχασε μόνον, δταν εἶδε τὸν φίλον του προσφέροντα, κατὰ διαταγὴν τοῦ κόμητος, τὸν βραχίονά του τὴν δεσποινίδην καὶ περιπατοῦντα μετ' αὐτῆς. Τότε ἐπανῆλθεν εἰς τὴν κόμησσαν.

«Ταλαιπωρεία γυνή, στηρίζομένη ἐπὶ τοῦ κιγκλιδωτοῦ, ἔφαντο πολὺ μακρὰν ἀπολανθητεῖσαν ὑπὸ τῶν ἰδεῶν της.

Οὐδόλως προσεῖχεν εἰς τὰ περὶ αὐτὴν συμβαίνοντα.

Μὲ χαμηλωμένας βλεφαρίδας καὶ σπασμαδοῦν στόμα, ἔτεινε τὸ πνεῦμα της εἰς σκοπόν, δν καλλιστα τὸν δεσμό. «Τψωσε τὸν ὄφθαλμούς, καὶ ἀπευθύνασα τῷ Φροσσάρ βλέμμα πλήρες ἐπιπλήξεων:

— Μνηστή μου! ἐπανέλαβε. Πιστεύετε λοιπὸν καὶ ὑμεῖς, δτι εἶναι ποτὲ δυνατὸν τοῦτο; . . .

— Φεῦ! Πῶς νὰ τὸ κωλύσῃ τις; εἶπεν ὑπάρχοντας δ νεανίας, προσποιούμενος δτι διέγνω τὰς ίδεας αὐτῆς. Νὲ ὅπι-

σθοδρομήσῃ τις τόρα, είναι ταύτο νὰ δομολογήσῃ εἰς τὸν κόμητα ὅτι τὸν ἡπάτησαν καὶ ὅτι οἱ φόβοι του ἦσαν βέσιμοι.

‘Η νεκρὴ γυνὴ ἐπλήξε τὰς χεῖρας μετ’ ὄργης καὶ ἀνεφώνησε :

— Πάντες μοὶ δίδετε τὴν αὐτὴν ἀπάντησιν.

— Διότι δυστυχῶς δὲν δύναται τις νὰ δώσῃ ἔλλην. ‘Ἐπρεπε κατ’ ἀρχὰς νὰ διευκρινήσωμεν τὴν θέσιν μας, καὶ ὑπῆρχεν λίσαν εὐτυχεῖς ὅτι ἡ δεσποινὶς Δεσπονὴ προσνέθη μετὰ τόσης ἀξιοθαυμάστου αὐταπερνήσεως.

Γέλως οἴκτου διῆλθε διὰ τῶν χειλέων τῆς Σάρρας. ‘Ἐνόμισεν ὅτι ὁ Φροσεὺς ἡγόνει τὸν πρὸς τὸν Πέτρον ἔρωτα τῆς Λευκῆς.

Δὲν ἥθέλησε λοιπὸν νὰ τὸν ἀποκαλύψῃ αὐτῷ, φοβουμένη μὴ προστεθῇ καὶ οὐτος πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀντεράστριας της. ‘Ἄλλ’ ἀσχάλλουσα, ὡς ἐκ τῶν προσκομιμάτων ἔτινε ἀπήντα, δοσάκις ἡγωνίζετο νὰ ὑπερηφόρη ταῦτα,

— ‘Οπως ποτ’ ἀν ἦ, ὁ γέμος οὗτος δὲν θὰ γείνη εἶπε. Οὐδέποτε θέλω στέρεῃ. ‘Ο Πέτρος θὰ τὸν διαρρήξῃ, μετὰ ἦ ἔνευ τῆς βοηθίας μου. ‘Αν δὲ μὲ προδώσῃ, οὐσι ἀύτῳ!

Φλόγες ἔκπληκτο ἐκ τῶν ὄφθαλμῶν της, διὰ τῶν ὄξεων ὁδόντων ἔδηξε τὰ χείλη της καὶ κατέλιπε τὸν Φροσεὺς περίτρομον.

— Sapristi, ὑπάρχει θηριώδεις τι εἰς τὴν γυναικα ταύτην, εἶπεν ἐν ἐσυτῷ, μοὶ ἔρριψεν ἐν βλέμμα πάνθηρος. ‘Αν θηνεῖς τὴν θέσιν τοῦ Σεβεράκη, δὲν θὰ ἥσθινομην ἐμαυτὸν ἀσφαλῆ. ‘Ἐν στιγμῇ παραφορᾶς αὐτῇ είναι ίκανὴ τὸ πᾶν νὰ πράξῃ. Πρέπει νὰ ἔρωτήσω τὸν Πέτρον ἐκναύτη ἔχει ἐπιστολάς του.

‘Ο Πέτρος καὶ ἡ Λευκὴ ἐρειδόμενοι εἰς τὸν βραχιονα ἀλλήλων ἐβαδίζον κατ’ ἀρχὰς ἐν σιγῇ.

Στενοχωρία ἐπίεζεν αὐτούς. ‘Η χεὶρ τῆς νεανίδος μόλις ἤπτετο τῆς περιχειρίδος τοῦ νεανίου.

‘Ἐνστίκτως ἀπεμακρύνθησαν τῶν φίλων των, ίνα μὴ καταδείξωσι τὴν ἀμοιβαίσαν ψυχικὴν ὁδύνην των.

Βεβαίως βλέπων τις αὐτούς δὲν θὰ ἐλεγε : ‘Ιδοὺ ἔρασμιος ἔρωμένος, ἀλλὰ μᾶλλον ἴδου ἐν ἀδιάφορον ζεῦγος.

Καὶ ὅμως ἡγαπῶντο δι’ ὅλης τῆς καρδίας των. Μόνοι, διὰ πρώτην φοράν, ἐλευθέρως δυνάμενοι νὰ διμιήσωσιν ἔχοντες τρυφεροὺς λόγους ἀνὰ τὰ χείλη, ἐσίγων δειλοὶ καὶ οἰονεὶ αἰδήμονες.

‘Η ἀνάμνησις τῆς Σάρρας ἕδικεν αὐτοὺς ἐν τῇ μοναχίᾳ των καὶ, μεταξὺ αὐτῶν, τὸ σφράλμα ἐσκαπτεν ἀντισσον. ‘Ἐβαδίζον μὴ θεωροῦντες, ποῦ ἐπορεύοντο, ἀκούοντες τῆς καρδίας των ἐπανισταμένας κατὰ τῆς αὐστηρότητος τῆς συνεδήσεως αὐτῶν.

Αἱ τι ! ἐπειδὴ γυνὴ τις διηλθεν ἐν τῷ βίῳ τοῦ Σεβεράκη, κατεδίκασθησαν νὰ θυσιάσωσιν διόλκηρον μέλλον εὐδαιμονίας !

Αἱ ἐλπίδες των χρύφων ἀναπτυχθεῖσαι ἐμελλον νὰ πραγματωθῶσιν.

‘Η Λευκὴ ἔστη αἰρνης, συνελθοῦσα εἰς ἐσυτήν. Πρὸ αὐτῆς ἐξετείνετο ἡ μεγάλη ὁδὸς κεκαλυμμένη ὑπὸ κονιορτοῦ.

Εἶχον φθάση ὑπὸ τὴν αἰμασιάν, ἐν ἦ θέσει τὸ παρελθὸν ἔτος, ἡ Λευκὴ λίσαν πρωτὶ ἐλθοῦσα ἀπεχαρίτεσε τὸ ὕστατον τὸν Πέτρον. Ἐθεώρησαν ἀλλήλους, καὶ ἐδέχρυσαν.

— ‘Εδῶ ἀπεχαριτίσθημεν τότε ! ὑπετονθόρυσεν ὁ Πέτρος.

— Ναῖ, εἶπε. Καὶ ἦδη...

‘Η Λευκὴ ἔκυψε τὴν κεφαλήν, ἐθεώρησε σκυθρωπῶς τὸν Σεβεράκη. Λυγμός, δὲν δὲν ἥδυνήθη νὰ κρατήσῃ, ἀνηλθεν εἰς τὰ χειλη αὐτῆς, καὶ ἐρρίφθη ἐπὶ τίνος μαρμαρίνου ἐδράνου.

— Λευκή, ἀνέκραξεν ὁ Πέτρος, ταραχθεὶς ἐκ τῆς θέας τῆς θλιβερᾶς ταύτης καταστάσεως τῆς νεανίδος, ἀπωθήσατέ μοι, καταράσθητέ μου, προχειτέ μοι, ὅ, τι θέλετε, εἰμαι εἰς τὴν διάθεσίν σας, καὶ ἐσταὶ ἀνελπίστος χαρὰ δ’ ἐμὲ νὰ ὑποφέρω, χάριν ὑμῶν... ἀλλὰ μὴ μὲ μέμφησθε ἀδίκως !... ‘Τυπηρέα, ναί, ἀγγώμων πρὸς ἀλλήλους, ἀλλ’ οὐδέποτε ἀπιστος πρὸς ὑμᾶς... . . . ‘Ω ! ὅχι ! ὅχι ! οὐδέποτε προέδωκας ὑμᾶς, διετέλεσα φείποτε πιστὸς εἰς τὸ αἰσθημα, ὅπερ μοὶ ἐπειστεύθητε. ‘Ἄρ’ ἡς ἥμερας ἥρασθην ὑμῶν, τὸ πᾶν ἐτελείωσε. Δὲν ἔσχετε ἀντεράστριαν εἰς τὴν καρδίαν μου, ἔζων μόνον δι’ ὑμᾶς, ἐφρικίων ἐπὶ τῷ ἔγκληματί μου, καὶ θελον νὰ τιμωρήσω ἐμαυτὸν διὰ τοῦ θανάτου, διότι ἥτιανόμην τὸσον ἀνάξιον ἐμαυτόν, ὃστε δὲν ἐτόλμων, οὔτε κατ’ ἰδέαν, νὰ ὑψωθῶ μέχρις ὑμῶν. ‘Ω ! σας ἐλάτερυσα μακρόθεν, ὡς ἀγίαν, ἐπεθύμησα νὰ ἐρριπτόμην πρὸς ὑμῶν, ποίας δὲ κρυφίας βασάνους ὑπέστην, οὐδέποτε θέλετε μάθη.

Τρέμων, σχεδὸν γονυπετής, ὡς ἵκετης, διὰ Πέτρος ὠμίλει μετὰ περιπαθεστάτης ζέσεως.

Τὸ σκυθρωπὸν πρόσωπόν του εἶχε φωτισθῆ, ἀπηστραπτεν ἐκ πάθους.

‘Η Λευκὴ ἐξέτεινε τὰς χεῖρας πρὸς αὐτόν, ίνα τῷ ἐπιβάλῃ σιγήν, ἀλλ’ ὁ νέος ἐσίγα πρὸ πολλοῦ, καὶ αἱ δομολογίαι, ἐξ ὧν ἡ καρδία του ἦτο πλήρης, ἐξεχείλιζον, χωρὶς νὰ δύναται νὰ τὰς κρατήσῃ.

[“Ἐπεται συνέχεια.]

I. Π. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

M. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΛΗΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟ

‘Ο κόσμος γυρίζει ...

‘Ἐπέρασαν πολλὰ χρόνια ἀπὸ τὸν κατὸν τῆς ιστορίας ταύτης, τὴν ὁδούν αἱ γλυκεῖαι ἥμέραι τῶν Χριστουγέννων μοῦ ἔφερον εἰς τὸν νοῦν, ἐντὸς τοῦ ὁδούν μειούμενο τόσον βαθέως, ὃσον κοιμοῦνται

τόρα τὰ σεβαστότερα αὐτῆς πρόσωπα παρὰ τὴν ρίζαν ὑψηλῆς πλατάνου, ὑπὸ τὸ βάρος ἀπλοῦ σταυροῦ, εἰς τὸ ἐρημικὸν ἔξωκλήσιον τῆς οἰκογενείας μας, ἐκεῖ πέραν, εἰς τὴν Ρούμελην.

‘Ημην παιδίον. ‘Ο ἀδελφός μου καὶ ἡ ἀδελφή μου δὲν ἦσαν πολὺ μεγαλύτεροι μου.

‘Ἐφιλοξενούμεθα πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔξοχικὴν ἐπαυλίν τοῦ μακαρίου θεού μας, συζωντος οὐχὶ μακρὰν ἐπαρχιακῆς πόλεως, ἐν τῇ ὁδοῖσι ἡτένισα πρώτην φορὰν τὸ φῶς τῆς ἥμέρας, μετὰ τῆς γηραιᾶς ἀδελφῆς του — τῆς ἀγαπημένης Βαβώς — ἀπομεμονωμένος τοῦ κόσμου, διὰ λόγους τοὺς ὁδούς οὔτε τόρα ἀκόμη δύναμαι νὰ ἔχηγησω, ἀν καὶ πολλοὶ τὸν ἀπεκάλουν ἰδιότοπον, πρέγμα τὸ ὁποῖον δὲν τὸν ἥμποδίζειν ὅλως διόλου, ἀπὸ τοῦ νὰ ἦνε ὁ καλλίτερος φίλος, εἰς ἑκείνους οἱ ὁποῖοι τὸν ἔγνωρισαν.

* *

‘Ἐξημέρωναν Χριστούγεννα. ‘Εξω ἐπερφέ ἀπὸ βραδὺς τὸ χιόνι μὲ τ’ ἀσκή, καὶ ὁ ἀνεμος ἔβογκοῦσε ὅλην τὴν νύχτα εἰς τὴν χαμηλὴν στέγην τῆς ἐπαύλεως.

Οἱ ἀπομεμαρυσμένοι ἤχοι τῶν κωδώνων τῆς πολίχνης, μόλις ἔφθανον μέχρις τοῦ θερμῆς στρωματοῦ, οὐδέποτε θέλειν τὴν κωδωνήν της πολιχνήν.

‘Ο μπάρμπας ἐκάθητο ἀπὸ τὸ ἔνα μέρος τῆς γωνίας, καὶ ἀπὸ τ’ ἄλλο ἡ Βαβώ. Εἶχαν ξυπνίσει πρὸ πολλοῦ, καὶ ἐθερμάνοντο πρὸ τῆς ἑστίας, ὁ μπάρμπας καπνίζων πάντοτε τὸ μακρύ του τσιμποῦκι, καὶ ἡ Βαβώ ἀνοιγοκλείουσα κατὰ διαλείμματα τὴν ἀργυράν της ταμπακέρων, ἵνα ροφήσῃ ὀλίγον ταμπάκον.

‘Η ἀφύπνισίς μας ἔξεδηλώθη διὰ ζωηρῶν κραυγῶν, εἰς τὰς ὁδούς της Ἀγγέλω, ἡ ψυχοκόρη τῆς Βαβώς, προσέδραμε πάραυτα νὰ μᾶς ἐνδύσῃ, προβλέπουσα λίσαν συνθήσεις σκηνὰς ταραχῶν, ἀλλ’ ἀτυχῶς εἶχομεν ἀναπηδήσει τῆς κλίνης ἥμιγνυμοι, καὶ ἐτρέχομεν ἐν μεγάλῃ ζωηρότητι ἀνὰ πάσας τὰς γωνίας τοῦ εύρυχώρου δωματίου, ἔξαφανιζόμενοι ἀλλοτε μὲν ὑπὸ τὴν κλίνην, ἀλλοτε δὲ εἰσερχόμενοι ἐντὸς μεγάλου δουλαπίου, ἐν τῷ ὁδοίων εἶχον ἀποταμιεύσει διάφορα εἰδη ἀπεξηραμένων καρπῶν, πρὸς μεγίστην ἀπελπισίαν τῆς δυσκινήτου Ἀγγέλως, ἥτις ἔτρεχεν ἀσθματικήσας πρὸς ἀναζήτησίν μας, μ’ ἔνα υπόδημα ἀνὰ τὰς χεῖρας.

Δὲν ἥργήσαμεν νὰ καθίσωμεν τέλος πρὸ τῆς σπινθηροβούλουσης ἑστίας, ἀποδεχόμενοι εὐχαρίστως γλυκεῖας γεροντικᾶς θωπείας, συνοδευμένας μετὰ οὐχὶ εὐκαταφρονήτων τεμαχίων λουκουμίου, ἐνῷ τὸ μπρόκι διὰ τὸν καφφὲ ἥρχιζε νὰ φάλλη τὸ γλυκὺ μουρμούρισμά του.

‘Ἐπειδὴ ὁ κατιρός μᾶς εἶχεν ἀποκλείσει, καὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐκκλησιασθῶμεν κατὰ τὴν ἐπίσημον τῆς ἥμέρας ἑκείνης λειτουργίαν, ἡ Βαβώ, μὴ λησμονοῦσα τὰ χριστιανικά της καθήκοντα, μᾶς ἔφερεν